

TARTU LASTEAED PÄÄSUPESA ÕPPEKAVA

7-AASTANE LAPS

TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED

- * mõistab, et mõned asjad on vaja ära teha ning on valmis pingutama alustatud ülesande lõpuni viimiseks.
- * püsib suunatud tegevuses kuni 30 minutit.
- * arvestab juhiseid ja oma tegevusele saadud tagasisidet, vajadusel küsib abi.
- * vaatleb, kuulab seletusi, järgib eeskujuga ning on valmis seoseid erinevate teadmiste vahel.
- * kasutab teadmisi probleemituatsioonide lahendamisel nii tuttavates kui ka uuetes olukordades.
- * tunneb huvi uute teadmiste vastu ja kasutab nende omandamisel ning meenutamisel lihtsamaid meeldejätmisviise (nt kordamine, kõva häälega ütlemine).
- * mõistab vestluse sisu, reageerib sellele vastavalt ning osaleb arutlevas dialoogis.

* kavandab mängulisi tegevusi ja vajadusel teeb muudatusi tuttavas keskkonnas.

- * seab mängudes eesmärgi, tegutseb sihipäraselt ja viib alustatud tegevused lõpuni.
- * osaleb erinevat liiki mängudes, kasutades neis oma kogemusi ja fantaasiat.
- * loob ja järgib koos kaaslastega välja mõeldud mängureegleid ning oskab leppida kaotusega.

MÄNGUOSKUSED

- * arvestab suhtluskoha, -eesmärgi ja vestluskaaslastega ning valib vastavalt sellele sobiva hääletooni ja sõnavara.
- * hääldab õigesti nii emakeele kui ka võõrhäälikuid (f, š) tuttavates sõnades (nt šokolaad, Fanta).
- * selgitab kujundlike väljendite (nt *tuul ulub, kevad koputab aknale*) tähendust oma sõnadega.
- * mõistab ning kasutab inimesi ja nende tundeid ning tegevust iseloomustavaid sõnu (nt *aus, kurb, mõtlemine*).
- * moodustab liitsõnu (nt *jalg+pall, külm+kapp*) ja tuletisi (nt *laulma -> laulja*).
- * mõistab ning kasutab õigesti aja- ja ruumisuheteid väljendavaid sõnu (nt *eile, täna, homme; vahel, kohal*).
- * teab nii üldnimetusi (nt *loomad*) kui ka liiginimetusi (nt *mets- ja koduloomad*).
- * kasutab õigesti erinevaid käändeid (nt *arstina, autota*), pööreid (nt *õpite, õppisid*) ja võrdlusastmeid (nt *väike, väiksem, kõige väiksem*).
- * kasutab laadivahelduslikke sõnu (nt *poeb - pugema; siga - sead*) vajadusel täiskasvanu abiga.
- * kasutab õigesti keerukamaid lausungeid, mis väljendavad põhjust (...), tingimust (*kui ..., siis*) ja eesmärgi (...), et...).
- * kirjeldab mõnda lastekirjanikku ja tema teoseid, tunneb ära luuletuse ja muinasjutu kui kirjandusžanri.
- * moodustab arusaadava tervikliku jutukese toetudes piltidele või kuuldu jutule.
- * mõtleb kuuldu jutukesele ise alguse/lõpu ning pakub välja variante loo süžee muutmiseks (nt *mida võiks tegelane teisiti teha?*).
- * häälib (ütleb õigesti häälikute järjestuse sõnas) lihtsamaid sõnu (nt *kala - K-A-L-A*).
- * eristab etteöeldud sõnast pikema hääliku (nt *lammas -> M; tikker -> K*).
- * nimetab ja kirjutab kõiki eesti tähestiku tähti trükitähtedena (nt *A, K, S*).
- * veerib kokku 1-2-silbilisi sõnu vältides seejuures tähenenimetuste (nt *J = jot, M = emm*) kasutamist.
- * veerib, saab aru ja jätab meelde 2-5st sõnast koosnevaid lühilauseid.

SOTSIAALSED JA ENESEKOHASED OSKUSED

- * järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme.
- * kirjeldab oma tundeid, mõtteid, väärtusi, tegevusi ja vajadusi.
- * teab sõpruse tähendust, oskab kirjeldada sõbraks olemist ning loob ja hoiab sõprussuhteid.
- * töötab nii ükski kui ka koos kaaslastega, olles valmis tegema kokkuleppeid ja koostööd juhtima/suuniseid järgima.
- * saab aru sõnade *oma, võõras* ja *ühine* tähendusest.
- * suudab oma emotsioone ja käitumist kontrollida.
- * püüab mõista kaaslaste arvamusi, huve, tundeid ning nende mitteverbaalseid väljendusi (nt näoilme).
- * hoolib teistest ning mõistab, et me oleme erinevad.
- * oskab teistega arvestada ning suhtub teiste laste tegevusse sallivalt.
- * eristab sobivat ja ebasobivat käitumist nii enda kui ka teiste puhul.
- * saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused.

TARTU LASTEAED PÄÄSUPESA ÕPPEKAVA

7-AASTANE LAPS

MATEMAATIKA

- * järjestab kuni viit objekti (nt pikkuse, laiuse, kõrguse, paksuse, suuruse ja vanuse järgi), kirjeldades ühte teiste suhtes (nt Mari on pikem kui Jüri ja lühem kui Jaan).
- * kasutab järgarve (1–10) eseme asukoha määramisel reas (vastab küsimusele mitmes?).
- * moodustab ja võrdleb hulki (nt ühes hulgas on esemeid 2 võrra vähem/rohkem kui teises hulgas; esimene hulk on kahe võrra väiksem/suurem kui teine).
- * orienteerub ruumis/õuealal ja/või tasapinnal (nt paberil, lauamängus) etteantud juhiste järgi.
- * kasutab kõnes õigesti sõnu enne, praegu, hiljem, varem; noorem, vanem.
- * määrab kellaega täis- ja pooltundides osutite ja numbritega kellal.
- * teab ja järjestab ajühikuid sekund, minut, tund, ööpäev, nädal, kuu, aasta.
- * tunneb ja kasutab numbrimärke (0–9) (vt Koolibrii töövihikuid).
- * kirjutab õigesti numbreid (0–9) (vt Koolibrii töövihikuid).
- * liidab ja lahutab 10 piires (vajadusel abivahenditega) kasutades matemaatilisi märke +, -, = .
- * koostab ja lahendab matemaatilisi mõõtevahendiga (pikkust – samm, pulk, nöör; aega – sekund, tund, aasta; anumate mahtu – lusikas, klaas, ämber; raskust – erinevad kaalud).
- * koostab kujunditest lihtsamaid pilte (iseseisvalt ja/või näidise järgi).
- * nimetab ning eristab tasapinnalisi ja ruumilisi kujundeid (ruut, ring, ristkülik, kolmnurk; kuup, kera, risttahukas, püramiid).
- * segab värve (heledad, tumedad toonid).
- * väldib värvide määrdumist.
- * joonistab inimest eest-, tagant- ja külgsuunas ning erinevates tegevustes (nt jookseb, istub).
- * värvib enda joonistatud pildi või värviraamatu kujundeid piirjoont järgides ning katab pinna ühtlaselt.
- * kujutab pildil detaile erinevas suuruses (nt linnud-loomad väiksematena – nt maastikupildi maalimine õues).
- * suurematena ja kaugemal olevaid väiksematena – nt maastikupildi maalimine õues).
- * meisterdab tähtpäevaga seotud kaunistusi/kaarte.
- * mõtleb ise välja ja/või kujundab etteantud teema järgi raamatu/lauamängu ja kaunistab selle vabalt valitud vahenditega.
- * täiendab oma tööd, kleepides sellele erinevast materjalist tükke, objekte jne.
- * voldib ettenäitamise järgi etapiliselt kaasa lihtsamaid esemeid (nt paat, lennuk, müts).
- * voolides lähtub reaalse eseme kujust (nt vaas), keskkonnast (nt metsaalune) või tegevusest (nt inimene jookseb).
- * tutvub õblemistehnikaga (nt papipiilt, nukuriided).
- * punub kolmeharulist palmikut.
- * harjutab keti heegeldamist.
- * märkab teoseid või ümbruses leiduvaid objekte vaadeldes ning kirjeldades detaile ja värve ning tajub meeleolu.
- * jutustab kunstitöö vaatllemisel tegevusest, omavahelistest suhetest ning tegevuse ajast ja kohast, fantaseerib ja jutustab teose juurde loo (nt mis võis juhtuda enne, mis pärast).
- * teab Eesti tuntumaid kunstnikke ja illustraatoreid (nt Navitrolla, E. Viiralt, E. Valter).

KUNST

MUUSIKA

- * suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning seda iseloomustada.
- * eristab tämbri ja kõla järgi pille.
- * väljendab ennast emotsionaalselt/loovalt liikumise kaudu vastavalt muusikale.
- * sooritab tantsuliigutusi sünkroonselt, väljendusrikkalt ja korrekse kehahoiuga.
- * laulab eakohaseid rahva- ja lastelaule ilmekalt voolava ja pehme häälega ning vaba hingamisega.
- * esitab laule nii üksi kui ka koos kaaslas(t)ega.
- * mängib pillidel kaasmänge õpitud lauludele, lasteriimidele ja instrumentaalpaladele.

LIIKUMINE

- * oskab nimetada erinevaid spordialasid ja tuntumaid Eesti sportlasi.
- * mõistab ja peab kinni kokkulepitud mängu- ja ohutusreeglitest, valides sobivad liikumisviisid, paigad ja vahendid.
- * keskendub tegevusele ja häälestab end vastavalt mängu/tegevuse iseloomule.
- * kontrollib sportides oma emotsioone (saab hakkama kaotuse/võiduga ning tunnustab vastasvõistlejaid).
- * sooritab põhiliikumisi kombinatsioonides (nt liikumisviiside vaheldumine, suunamuutused, korduste arvu jälgimine) ja vilunult (pingevabalt, sujuvalt koordineeritult ja rütmiliselt).
- * sooritab tasakaalu nõudvaid harjutusi kombineeritult koordineeritud harjutustega (ühel jalal hüppamine ringi sees, märgilt märgile, liikumisel palli püüdmine ja viskamine).
- * kasutab teadlikult eelistatud kehapoolt (täpsusvise, hoojooksult äratõuge).
- * mängib ja organiseerib sportlike elementidega mänge/liikumismänge (nt korvi visked, jalgpall, rahvastepall).
- * võistleb kombineeritud teatevõistlustes (nt teatevõistlus takistusraja läbimisega).
- * sooritab kiirust, painduvust, jõudu ja vastupidavust arendavaid tegevusi (nt jooksu- kõnniharjutused, harjutused keharaskustega).
- * sooritab kombineeritud akrobaatilisi harjutusi (nt trel, turiseis).
- * sooritab palliharjutusi (nt põrgatamine/ püüdmine paigal ja liikumisel, vise vastu sein, vise-plaks-püüdmine, vise-pööre-püüdmine).
- * kasutab talispordivahendeid (nt kelk, uisud, suusad) aktiivseks liikumiseks ning võistluslikes mängudes.
- * ujub abivahendiga selili ja rinnuli (sirutatud kehaasendiga ning vahelduvate käte ja jalgade tööga).
- * harjutab pimekrooli (nägu vees), sukeldumist ja vee all ujumist (hinge kinni hoidmist).
- * tantsib ja esineb üksi või kaaslas(te)ga, püües rütmis ja kasutades loovalt vahendeid.

